

Gedetailleerde resultaten samenhang risicofactoren met gezondheid en ziekten

Combinaties van risicofactoren
Achtergronddocument

Gedetailleerde resultaten samenhang risicofactoren met gezondheid en ziekten

Ervaren gezondheid

Tabel 1: Roken, zwaar alcoholgebruik en overgewicht: samenhang^a tussen geen, een of twee van deze risicofactoren en ervaren gezondheid en tussen combinaties van specifieke risicofactoren en ervaren gezondheid (Bron: Gezondheidsmonitor GGD'en, CBS en RIVM, 2012).

Risicofactor	Ongecorrigeerd	Gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht	Gecorrigeerd voor leeftijd, geslacht, opleidingsniveau en etniciteit
Geen risicofactoren versus één, twee of drie risicofactoren	0,57 (p<.001)	0,57 (p<.001)	0,63 (p<.001)
Eén risicofactor versus geen risicofactoren	1,74 (p<.001)	1,68 (p<.001)	1,53 (p<.001)
Twee risicofactoren versus geen risicofactoren	1,83 (p<.001)	2,19 (p<.001)	1,91 (p<.001)
Twee risicofactoren versus één risicofactor	1,05 (p<.001)	1,28 (p<.001)	1,23 (p<.001)
Alléén roken versus geen risicofactoren	1,52 (p<.001)	1,91 (p<.001)	1,69 (p<.001)
Alléén zwaar alcoholgebruik versus geen risicofactoren	0,74 (p<.001)	0,90 (p<.01)	0,85 (p<.001)
Alléén overgewicht versus geen risicofactoren	1,84 (p<.001)	1,69 (p<.001)	1,55 (p<.001)
Alléén roken versus alléén zwaar alcoholgebruik	2,05 (p<.001)	2,14 (p<.001)	1,99 (p<.001)
Alléén roken versus alléén overgewicht	0,83 (p<.001)	1,08 (p<.001)	1,05 (p<.01)
Alléén overgewicht versus alléén zwaar alcoholgebruik	2,47 (p<.001)	1,93 (p<.001)	1,85 (p<.001)
Roken / zwaar alcoholgebruik versus geen risicofactoren	1,34 (p<.001)	2,08 (p<.001)	1,85 (p<.001)
Zwaar alcoholgebruik / overgewicht versus geen risicofactoren	1,48 (p<.001)	1,58 (p<.001)	1,42 (p<.001)
Roken / overgewicht versus geen risicofactoren	2,17 (p<.001)	2,69 (p<.001)	2,28 (p<.001)

Pagina 1 van 6

Savelkoul M (RIVM), Harbers MM (RIVM). Gedetailleerde resultaten samenhang risicofactoren met gezondheid en ziekten . In: Volksgezondheid Toekomst Verkenning, Nationaal Kompas Volksgezondheid. Bilthoven: RIVM, Nationaal Kompas Volksgezondheid\Determinanten\Leefstijl\Roken, 23 juni 2014.

Nationaal Kompas Volksgezondheid, versie 4.17, 23 juni 2014

© RIVM, Bilthoven / Disclaimer.

Gedetailleerde resultaten samenhang risicofactoren met gezondheid en ziekten

Risicofactor	Ongecorrigeerd	Gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht	Gecorrigeerd voor leeftijd, geslacht, opleidingsniveau en etniciteit
Roken / zwaar alcoholgebruik versus roken	0,88 (p<.01)	n.s.	n.s.
Roken / zwaar alcoholgebruik versus zwaar alcoholgebruik	1,80 (p<.001)	2,14 (p<.001)	2,02 (p<.001)
Roken / zwaar alcoholgebruik versus overgewicht	0,73 (p<.001)	1,15 (p<.001)	1,13 (p<.01)
Zwaar alcoholgebruik / overgewicht versus roken	n.s.	0,81 (p<.001)	0,83 (p<.001)
Zwaar alcoholgebruik / overgewicht versus zwaar alcoholgebruik	2,00 (p<.001)	1,72 (p<.001)	1,65 (p<.001)
Zwaar alcoholgebruik / overgewicht versus overgewicht	0,81 (p<.001)	0,95 (p<.05)	0,94 (p<.01)
Roken / overgewicht versus roken	1,43 (p<.001)	1,40 (p<.001)	1,35 (p<.001)
Roken / overgewicht versus zwaar alcoholgebruik	2,93 (p<.001)	2,93 (p<.001)	2,64 (p<.001)
Roken / overgewicht versus overgewicht	1,18 (p<.001)	1,53 (p<.001)	1,44 (p<.001)
Roken / zwaar alcoholgebruik versus zwaar alcoholgebruik / overgewicht	0,90 (p<.05)	1,25 (p<.001)	1,23 (p<.001)
Roken / zwaar alcoholgebruik versus roken / overgewicht	0,62 (p<.001)	0,72 (p<.001)	0,77 (p<.001)
Zwaar alcoholgebruik / overgewicht versus roken / overgewicht	0,68 (p<.001)	0,62 (p<.001)	0,65 (p<.001)
Roken / zwaar alcoholgebruik / overgewicht versus geen risicofactoren	1,92 (p<.001)	2,77 (p<.001)	2,33 (p<.001)
Roken / zwaar alcoholgebruik / overgewicht versus roken	1,27 (p<.001)	1,31 (p<.001)	1,29 (p<.001)
Roken / zwaar alcoholgebruik / overgewicht versus zwaar alcoholgebruik	2,59 (p<.001)	2,79 (p<.001)	2,51 (p<.001)
Roken / zwaar alcoholgebruik / overgewicht versus overgewicht	n.s.	1,58 (p<.001)	1,48 (p<.001)
Roken / zwaar alcoholgebruik / overgewicht versus roken / zwaar alcoholgebruik	1,44 (p<.001)	1,32 (p<.001)	1,28 (p<.001)
Roken / zwaar alcoholgebruik / overgewicht versus zwaar alcoholgebruik / overgewicht	1,30 (p<.001)	1,63 (p<.001)	1,55 (p<.001)

Pagina 2 van 6

Savelkoul M (RIVM), Harbers MM (RIVM). Gedetailleerde resultaten samenhang risicofactoren met gezondheid en ziekten . In: Volksgezondheid Toekomst Verkenning, Nationaal Kompas Volksgezondheid. Bilthoven: RIVM, Nationaal Kompas Volksgezondheid\Determinanten\Leefstijl\Roken, 23 juni 2014.

Nationaal Kompas Volksgezondheid, versie 4.17, 23 juni 2014

© RIVM, Bilthoven / Disclaimer.

Gedetailleerde resultaten samenhang risicofactoren met gezondheid en ziekten

Risicofactor	Ongecorrigeerd	Gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht	Gecorrigeerd voor leeftijd, geslacht, opleidingsniveau en etniciteit
Roken / zwaar alcoholgebruik / overgewicht versus roken / overgewicht	0,89 (p<.01)	n.s.	n.s.

- a) *Uitgedrukt in odds ratios (OR) verkregen met logistische regressie.*
OR > 1 betekent een hogere kans op een "gaat wel, (zeer) slecht" ervaren gezondheid.
OR < 1 betekent een lagere kans op een "gaat wel, (zeer) slecht" ervaren gezondheid.
n.s. betekent geen significant verschil.

Gedetailleerde resultaten samenhang risicofactoren met gezondheid en ziekten

Chronische ziekte

Tabel 2: Roken, zwaar alcoholgebruik en overgewicht: samenhang^a tussen geen, een of twee van deze risicofactoren en wel/geen chronische aandoeningen en tussen combinaties van specifieke risicofactoren en wel/geen chronische aandoeningen (Bron: Gezondheidsmonitor GGD'en, CBS en RIVM, 2012).

Risicofactor	Ongecorrigeerd	Gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht	Gecorrigeerd voor leeftijd, geslacht, opleidingsniveau en etniciteit
Geen risicofactoren versus één, twee of drie risicofactoren	0,60 (p<.001)	0,59 (p<.001)	0,63 (p<.001)
Eén risicofactor versus geen risicofactoren	1,74 (p<.001)	1,69 (p<.001)	1,58 (p<.001)
Twee risicofactoren versus geen risicofactoren	1,46 (p<.001)	1,79 (p<.001)	1,62 (p<.001)
Twee risicofactoren versus één risicofactor	0,84 (p<.001)	1,10 (p<.001)	1,05 (p<.001)
Alléén roken versus geen risicofactoren	1,06 (p<.001)	1,27 (p<.001)	1,17 (p<.001)
Alléén zwaar alcoholgebruik versus geen risicofactoren	0,75 (p<.001)	0,93 (p<.05)	0,90 (p<.001)
Alléén overgewicht versus geen risicofactoren	1,98 (p<.001)	1,82 (p<.001)	1,72 (p<.001)
Alléén roken versus alléén zwaar alcoholgebruik	1,42 (p<.001)	1,37 (p<.001)	1,28 (p<.001)
Alléén roken versus alléén overgewicht	0,54 (p<.001)	0,72 (p<.01)	0,70 (p<.001)
Alléén overgewicht versus alléén zwaar alcoholgebruik	2,63 (p<.001)	1,89 (p<.001)	1,83 (p<.001)
Roken / zwaar alcoholgebruik versus geen risicofactoren	0,77 (p<.001)	1,16 (p<.001)	n.s.
Zwaar alcoholgebruik / overgewicht versus geen risicofactoren	1,55 (p<.001)	1,74 (p<.001)	1,62 (p<.001)
Roken / overgewicht versus geen risicofactoren	1,63 (p<.001)	1,98 (p<.001)	1,76 (p<.001)
Roken / zwaar alcoholgebruik versus roken	0,73 (p<.001)	0,88 (p<.01)	0,89 (p<.01)
Roken / zwaar alcoholgebruik versus zwaar alcoholgebruik	n.s.	1,25 (p<.001)	1,17 (p<.001)
Roken / zwaar alcoholgebruik versus overgewicht	0,39 (p<.001)	0,69 (p<.001)	0,67 (p<.001)
Zwaar alcoholgebruik / overgewicht versus roken	1,45 (p<.001)	1,35 (p<.001)	1,39 (p<.001)

Pagina 4 van 6

Savelkoul M (RIVM), Harbers MM (RIVM). Gedetailleerde resultaten samenhang risicofactoren met gezondheid en ziekten . In: Volksgezondheid Toekomst Verkenning, Nationaal Kompas Volksgezondheid. Bilthoven: RIVM, Nationaal Kompas Volksgezondheid\Determinanten\Leefstijl\Roken, 23 juni 2014.

Nationaal Kompas Volksgezondheid, versie 4.17, 23 juni 2014

© RIVM, Bilthoven / Disclaimer.

Gedetailleerde resultaten samenhang risicofactoren met gezondheid en ziekten

Risicofactor	Ongecorrigeerd	Gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht	Gecorrigeerd voor leeftijd, geslacht, opleidingsniveau en etniciteit
Zwaar alcoholgebruik / overgewicht versus zwaar alcoholgebruik	2,06 (p<.001)	1,75 (p<.001)	1,70 (p<.001)
Zwaar alcoholgebruik / overgewicht versus overgewicht	0,78 (p<.001)	n.s.	n.s.
Roken / overgewicht versus roken	1,53 (p<.001)	1,56 (p<.001)	1,51 (p<.001)
Roken / overgewicht versus zwaar alcoholgebruik	2,17 (p<.001)	2,13 (p<.001)	1,92 (p<.001)
Roken / overgewicht versus overgewicht	0,82 (p<.001)	1,14 (p<.001)	1,07 (p<.01)
Roken / zwaar alcoholgebruik versus zwaar alcoholgebruik / overgewicht	0,50 (p<.001)	0,74 (p<.001)	0,73 (p<.001)
Roken / zwaar alcoholgebruik versus roken / overgewicht	0,48 (p<.001)	0,59 (p<.001)	0,61 (p<.001)
Zwaar alcoholgebruik / overgewicht versus roken / overgewicht	n.s.	0,87 (p<.001)	0,92 (p<.01)
Roken / zwaar alcoholgebruik / overgewicht versus geen risicofactoren	1,21 (p<.001)	1,76 (p<.001)	1,56 (p<.001)
Roken / zwaar alcoholgebruik / overgewicht versus roken	1,14 (p<.01)	1,35 (p<.001)	1,33 (p<.001)
Roken / zwaar alcoholgebruik / overgewicht versus zwaar alcoholgebruik	1,61 (p<.001)	1,86 (p<.001)	1,70 (p<.001)
Roken / zwaar alcoholgebruik / overgewicht versus overgewicht	0,61 (p<.001)	n.s.	n.s.
Roken / zwaar alcoholgebruik / overgewicht versus roken / zwaar alcoholgebruik	1,57 (p<.001)	1,49 (p<.001)	1,46 (p<.001)
Roken / zwaar alcoholgebruik / overgewicht versus zwaar alcoholgebruik / overgewicht	0,78 (p<.001)	1,10 (p<.05)	n.s.
Roken / zwaar alcoholgebruik / overgewicht versus roken / overgewicht	0,74 (p<.001)	0,90 (p<.05)	0,91 (p<.05)

- a. *Uitgedrukt in odds ratios (OR) verkregen met logistische regressie.
 OR > 1 betekent een hogere kans op een "gaat wel, (zeer) slecht" ervaren gezondheid.
 OR < 1 betekent een lagere kans op een "gaat wel, (zeer) slecht" ervaren gezondheid.
 n.s. betekent geen significant verschil.*

Pagina 5 van 6

Savelkoul M (RIVM), Harbers MM (RIVM). Gedetailleerde resultaten samenhang risicofactoren met gezondheid en ziekten . In: Volksgezondheid Toekomst Verkenning, Nationaal Kompas Volksgezondheid. Bilthoven: RIVM, Nationaal Kompas Volksgezondheid\Determinanten\Leefstijl\Roken, 23 juni 2014.

Gedetailleerde resultaten samenhang risicofactoren met gezondheid en ziekten

Bronnen en Literatuur

Literatuur

- Gezondheidsmonitor GGD'en, CBS en RIVM. 2012.

Begrippen en afkortingen

Afkortingen

OR

Odds ratio

De verhouding (quotiënt) tussen twee odds.

Definities

Zwaar alcoholgebruik

Voor mannen: minstens één dag per week zes glazen alcohol of meer. Voor vrouwen: minstens één dag per week vier glazen alcohol of meer.